

OBSAH

SEZNAM SCHÉMAT A TABULEK	9
1. RAKOUSKÉ POLITICKÉ STRANY JAKO PŘEDMĚT POLITOLOGICKÉHO VÝZKUMU	11
2. NA VLNÁCH DEMOKRATIZACE: VÝZKUM STRANICKÝCH A STRANICKO-POLITICKÝCH SYSTÉMŮ V HISTORICKÉ A POLITICOLOGICKÉ PERSPEKTIVĚ	17
2.1 Systémy politických stran.....	18
2.2 Vliv geopolitické pozice státu na procesy demokratizace – první rokkanovská lekce.....	22
2.3 Úskalí demokratizace (nejen) ve střední Evropě: prahy demokratizace, kritické fáze a kritické body	28
2.4 Koncept konfliktních linií a výzkum stranických systémů – druhá rokkanovská lekce	35
2.5 Vývoj konceptu konfliktních linií a jeho modifikace	38
2.6 Koncept konfliktních linií v „postrokkanovské“ politice	41
2.7 Mezi institucionálním, sociologickým a na soutěž orientovaným přístupem: téma, koncepty a roviny analýzy rakouského stranického systému.....	46
3. OD OSTARRÍCHI KE DRUHÉ REPUBLICE: PROCES EVOLUCE RAKOUSKÉHO STÁTU V RÁMCI EVROPSKÉHO SYSTÉMU STÁTŮ A JEHO POLITICKÉ KONSEKVENCE	49
3.1 Evoluce pojmu „Rakousko“ a jeho místo na konceptuální mapě Evropy	49
3.2 Komplikovaný proces formování rakouského národa.....	55
3.3 Kritické body rakouských dějin a podoba rakouské demokratizace	57
4. ABSOLUTISMUS, AUTORITARISMUS, DEMOKRACIE: FORMY A PROMĚNY RAKOUSKÉHO POLITICKÉHO SYSTÉMU	59
4.1 Od absolutismu ke konstitucionalismu a zpět (1848–1859).....	59
4.2 Bolestné překonávání prahů demokratizace (1860–1918)	62
4.3 Demokracie bez demokratů (1918–1933)	70

4.4 Rakousko v autoritativní a totalitární éře (1934–1945).....	76
4.5 „Svatý Proporcius“ (1945–1966)	81
4.5.1 Spolkový president	83
4.5.2 Rakouský parlament	84
4.5.3 Spolková vláda	84
4.5.4 Politické strany a jejich role v politickém systému druhé republiky	86
4.6 Rakouská politika ve znamení modernizace a evropeizace (vývoj po roce 1966)	87
4.7 Je rakouský stranický systém v „zajetí“ institucionální struktury?....	90
4.8 Překonávání prahů demokratizace a periodizace vývoje rakouského stranického systému	95
5. KLUBY, SPOLKY A STRANY: VZNIK A VÝVOJ RAKOUSKÉHO STRANICTVÍ V RAKOUSKÉM A PŘEDLITAVSKÉM KONTEXTU.....	99
5.1 Modernizace na habsburský způsob	99
5.2 Stranický systém v dědičných zemích.....	105
5.3 Dominantní aktéři elitního i masového stranictví	111
5.3.1 Šlechtické „strany“ a konzervativní uskupení	111
5.3.2 Elitní strany německých liberálů	112
5.3.3 Sociální demokracie	113
5.3.4 Křesťanští sociálové	115
5.3.5 Zrod třetího tábora a jeho vývoj do roku 1918	117
5.4 Konfliktní linie v demokratizující se předlitavské politice	119
6. POLITIKA NA OSTŘÍ NOŽE: RAKOUSKÝ POLARIZOVANÝ PLURALISMUS A VLÁDA JEDNÉ STRANY 1918–1945	125
6.1 Rakouská ekonomika a společnost na houpače konjunktury a krize	125
6.2 Stranický systém první republiky	130
6.3 Strany první republiky	136
6.3.1 Sociální demokraté – „rudá Vídeň“ v obklíčení	136
6.3.2 Křesťanští sociálové – politika v pokušení autoritarismu	139
6.3.3 Velkoněmci – městská strana třetího tábora	141
6.3.4 Landbund – agrární hnutí v rámci třetího tábora	142
6.3.5 Komunisté – strana pod hranicí bezvýznamnosti	143
6.3.6 Rakouští nacisté – odsouzeni k opozici?.....	144
6.4 Autoritativní a totalitární monopartismus 1934–1945	145
6.5 Strany, konfliktní linie a politické tábory v meziválečném období....	148

7. POLITIKA KONSENSU: RAKOUSKÝ UMÍRNĚNÝ PLURALISMUS V LETECH 1945–1986	153
7.1 Od agrárně-průmyslové k náznakům postindustriální společnosti	153
7.2 Rakouský stranický systém v éře Proporz.....	159
7.3 Rakouský stranický systém v letech 1966–1986.....	164
7.4 Vývoj stran(-táborů) po druhé světové válce	170
7.4.1 SPÖ na cestě od socialismu k austrokeynesismu.....	171
7.4.2 ÖVP aneb jak moc liberalismu unese konzervativní strana	174
7.4.3 VdU a FPÖ – nelehká cesta třetího tábora do vládní koalice	177
7.4.4 KPÖ aneb co s komunismem v Rakousku	181
7.5 Strany a konfliktní linie éry umírněného pluralismu.....	182
8. TRANZICE NEBO NORMALIZACE: RAKOUSKÝ STRANICKÝ SYSTÉM PO ROCE 1986.....	187
8.1 Společnost a politika v „postrokkanském“ Rakousku.....	187
8.1.1 Strany a rakouský volební trh současnosti	191
8.2 Rakouský stranický systém současnosti.....	193
8.2.1 Návrat velké koalice	193
8.2.2 Proměny koaličního vládnutí v době Vranitzkého a Klimovy velké koalice	198
8.2.3 Volby 1999 a Schüsselovy koaliční vlády.....	199
8.2.4 Směrem k dnešku – volby 2006 a návrat k velké koalici	208
8.3 Aktéři současného stranického systému	210
8.3.1 ÖVP – složitá modernizace katolického tábora	210
8.3.2 SPÖ – náznak „třetí cesty“?	214
8.3.3 FPÖ – katalyzátor nebo oběť změn?	219
8.3.4 LIF – neúspěšný pokus o ryzí liberalismus	225
8.3.5 BZÖ – další díl příběhu Haiderova populismu.....	226
8.3.6 Zelení – mezi ekologismem a liberalismem.....	228
8.4 Normalizace nebo tranzice? Konfliktní linie a stranická politika v současném Rakousku	231
9. RAKOUSKÉ POLITICKÉ STRANY A STRANICKÝ SYSTÉM: KONTINUITA A ZMĚNA	235
POUŽITÉ PRAMENY	243
1. Právní normy	243
2. Paměti a edice pramenů	243
3. Denní tisk	243

4. Průzkumy veřejného mínění a analýzy volatility voličů	243
5. Internetové prameny	244
 POUŽITÁ LITERATURA.....	245
1. Monografie	245
2. Články v časopisech	250
3. Články v knihách a sbornících	253
4. Working papers.....	266
 JMENNÝ REJSTŘÍK	269